

mindelige Pensionbestemmelse — og yndelig Hjælp til Skolelærere, som maae holde Hjælpearere. Imellem disse Bestemmelser for Anvendelsen af Kasserne Midler og Bestemmelserne, som ere givne i Plac. 22de Martz 1843, som i saa Henseende er meget forskjellig fra Rescriptet af 1ste August 1817, er der, saavidt jeg kan see, ikke nogen væsentlig Forskiel. Den eneste saadan Forskiel, som Lovforslaget i denne Retning indeholder, skulde være, at der i § 5 er talt om, at det skal være Kasserne tilladt at forstrække Skolelærerne med Laan; efter den gjældende Bestemmelse og efter de Forhandlinger, som derom fandt Sted i Stænderne, har man antaget, at Kasserne, naar de ere istand dertil, staae aabne for Skolelærerne paa den Maade, at de, under vanskelige Omstændigheder og trange Aar, skulde forstrække dem med „Tilskud“, ikke med Laan —; man frygtede nemlig for, at „Laan“ af det her omhandlede Slags dog meget let vilde faae Udseende af at være „Tilskud“, og af de Bedkommende blive betragtede som saadanne, hvilket vilde virke forstyrrende og skadeligt ind paa Kasserne Virksomhed. Al Kasserne herefter skulde kunne forstrække Lærerne med Laan, er, saavidt jeg skjønner, den eneste væsentlige Forskiel med Hensyn til Anvendelsen af Midlerne, som Lovforslaget indeholder.

Det 3die Punkt, som jeg vil kalde Hovedpunktet i Lovforslaget, hvilket ogsaa er fremhævet som saadant af den ærede Forslagsstiller, er Bestyrelsen af Kasserne. Med Hensyn hertil har den ærede Forslagsstiller først anført nogle statistiske Data, for at vise, hvilken berettiget Interesse Skolelærerne naturligt have i at faae Andeel i de omhandlede Kasser Bestyrelse. Disse Oplysninger vare i det Hele, saavidt jeg kunde følge dem, nøagtige; men dog maa jeg berigtige nogle maaskee tilfældige Bidsfarelser, maaskee Fortællelser. Hertil regner jeg, at den ærede Forslagsstiller anførte, at Kasserne Formue androg 193,000 Rb.; Formuen er nemlig 293,000 Rb., hvilket altsaa giver en meget betydelig Forskiel; naar den ærede Forslagsstiller tillige bemærkede, at Skolelærerne dertil havde bidraget den væsentligste Deel — det forekom mig, at der blev yttret, maaskee tager jeg feil, at de An-

ders Bidrag kun udgjorde $\frac{1}{3}$ mod Skolelærernes —; saa troer jeg heller ikke, at han ganske rigtigt har antydet Forholdet; thi for det Første er en stor Deel af selve Capitalerne tilfældige Indtægter fra forskjellige Sider; den ærede Rigsdagsgmand nævnte saaledes selv Tabelkasserne, der have afgivet et betydeligt Tilskud, og et langt større Beløb indkom i Jylland ved nogle Pensionkassers Ophævelse for en Deel Aar tilbage, jeg troer, at det var omtrent en 50,000 Rb., som Skolelærerhjælpekasserne fik paa denne Maade. Man maa dernæst erindre, at Communerne, for ikke at tale om de tilfældige Bidrag, hvis Beløb jeg ikke skal antyde, bestandigt have ydet Bidrag dertil af større Beløb, end hvad selve Lærerne erlægge. Jeg troer derfor, at man ikke kan sige, at Skolelærerne have bidraget den væsentligste Deel til disse Kasser, hvormed jeg dog ikke vil have sagt, at jeg skulde være imod, at Lærerne fik en vis Andeel i Bestyrelsen deraf. Jeg troer i det Hele, at det er godt og ønskeligt, at Skolelærerne gennem deres Repræsentanter faae en vis Indflydelse paa Kasserne Bestyrelse, da jeg antager, at det vil virke gavnligt og ikke være forbundet med nogen Fare. Jeg skal dog imidlertid tillade mig at meddele nogle Oplysninger i saa Henseende, navnlig med Hensyn til det Omfang; man i Forslaget har givet Bestyrelsen. Det er ganske rigtigt bemærket af den ærede Forslagsstiller, at Bestyrelsen nu alene bestaaer af Amtmanden og Provsten; dog skal jeg bemærke, at det udtrykkeligt er foreskrevet, at Regnskabet skal lægges frem til Efterlyn i 14 Dage, nærmest for Skolelærerne; jeg indrømmer, at en saadan Forholdsregel neppe er tilstrækkelig; denne Foranstaltning blev truffen ifødet for den, som blev foreslaaet i Stænderne, nemlig at Regnskabet skulde trykkes og omdeles til Skolelærerne. Dette var vistnok en fuldstændigere Foranstaltning; men saaledes var selv Fremlæggelsen af Regnskabet dog, under de daværende Forhold, et Teg paa, at man ansaae det for ønskeligt, at Skolelærerne fik Udgang til at skaffe sig Kundskab om Kasserne Tilstand; men iøvrigt er det jo ganske vist, at Skolelærerne som saadanne ikke have nogen Deel i Bestyrelsen. Den eneste Und-